

Reactie OD NZKG op internetconsultatie Wkpb Beter Kenbaar

Datum	11 januari 2019
Van	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied M. Sibeijn
Onderwerp:	Reactie OD NKZG op internetconsultatie Wkpb Beter Kenbaar in relatie tot de registratie van bodembeschikkingen

Samenvatting:

- I. Wij ontvangen graag bevestiging dat onze huidige werkwijze van digitaal aanleveren van bodembeschikkingen met geometrische contour kan worden gecontinueerd**
- II. Hoe om te gaan met bestaande registraties bodembeschikkingen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet? Hoe zit het met actualisatie?**
- III. In stand houden afdeklaag (na bodemsanering) ontbreekt als te registeren beperkingenbesluit in het wijzigingsvoorstel Wkpb in Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet**
- IV. Samenhang tussen wijziging Wkpb ikv Aanvullingsspoor bodem Omgevingswet en wijziging Wkpb ikv project Beter Kenbaar nog onvoldoende zichtbaar**

Ad I. Is het voortzetten van de huidige werkwijze van aanlevering van digitale contour geborgd?

Wij, als Wkpb-uitvoerenden bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, vragen ons af of met de voorgestelde wijziging van de Wkpb en onderliggende regelgeving de mogelijkheid blijft bestaan om

- een **bodembesluit** (beschikking) waaruit een Wkpb-beperking voortvloeit, aan het Kadaster te kunnen aanleveren met een **digitale geometrische contour** waarop deze betrekking heeft,
- waarbij de ingetekende geometrische contour bij aanlevering automatisch een lijst van binnen de contour gelegen kadastrale percelen genereert (**controle-moment**), en
- aanlevering mag plaatsvinden in de vorm van een **gml-bestand vanuit ons bodeminformatiesysteem**.

We zullen hieronder eerst de relevante wet- en regelgeving en vervolgens onze huidige werkwijze beschrijven.

Artikel 55 Wet bodembescherming

1. Een beschikking als bedoeld in de artikelen ..., en een bevel als bedoeld in de artikelen ..., vermelden, onder verwijzing naar een bijgevoegde kadastrale kaart, de kadastrale aanduiding van de onroerende zaak of zaken ten aanzien waarvan uit de beschikking of het bevel een publiekrechtelijke beperking als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken voortvloeit, dan wel ten aanzien waarvan bij de beschikking of het bevel zodanige beperking wordt gewijzigd of komt te vervallen.

2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld omtrent de uitvoering van het eerste lid.

In de **Regeling beperkingenregistratie Wet bodembescherming** wordt in de artikelen 2 en 3 voor bodembeschikkingen verwezen naar een contour; de interventiewaardecontour. Het lijkt ons logisch dat we deze contour blijven hanteren voor het registreren van bodembeschikkingen in het kader van de Wkpb, ook na de voorgenomen wijziging van de Wkpb en onderliggende regelgeving.

In het verleden is in een landelijke contactgroep tussen het Kadaster en de betrokken overheden afgesproken dat de aanlevering van de te registreren bodembeschikking, zelfs bij voorkeur, met een geometrische contour kan gebeuren.

Huidige werkwijze:

Een bodembeschikking als genoemd in artikel 55 lid 1 Wbb bevat conform dat artikel een kadastrale kaart en een lijst met alle kadastrale aanduidingen waarop het besluit betrekking heeft.

Wij leveren aan het Kadaster een gml-bestand met ingetekende inventiewaardecontour vanuit ons bodeminformatiesysteem. Het Kadaster relateert de aangeleverde geometrie (het geëxporteerde gml-bestand) aan de bijbehorende kadastrale percelen in de Basisregistratie kadaster, waardoor eenvoudig de vertaling gemaakt kan worden naar de kadastrale percelen die belast worden met de betreffende beperking. De ingetekende geometrische contour genereert een lijst van de kadastrale percelen die binnen de contour gelegen zijn, die vervolgens vergeleken kunnen worden met de vermelde kadastrale percelen in de beschikking. Uit ervaring weten wij dat bij het intekenen per abuis een buurperceel ten onrechte kan worden meegenomen, bijvoorbeeld door bij het tekenen een kadastrale grens per abuis iets te overschrijden. De huidige controle-functie vermindert de kans op fouten aanzienlijk.

Bovenstaande werkwijze heeft twee grote voordelen:

1. Zodra de nummering van kadastrale percelen in het Kadaster gewijzigd wordt, komt op basis van de bij het Kadaster beschikbare contour de beperking automatisch te liggen op de juiste actuele kadastrale percelen. Handmatig controleren of deze zogenaamde 'omhangingen' van beperkingen juist gebeurd zijn en deze zo nodig wijzigen hoeft dan niet meer. Dit vermindert de kans op fouten aanzienlijk.
2. De rechtszekerheid wordt vergroot, omdat de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van de informatie vele malen groter is bij het hanteren van een contour in plaats van kadastrale percelen. Door het raadplegen van de contour is inzichtelijk wanneer er slechts een hoekje van een kadastraal perceel verontreinigd is, wat van groot belang is voor bijvoorbeeld een koper van dit perceel.

Graag zien wij dat onze huidige efficiënte en precieze manier van aanleveren een plaats krijgt in (of in ieder geval niet gefrustreerd wordt door) de regeling van het bestuur van de Dienst voor het Kadaster zoals genoemd

in artikel 7 lid 2 van de consultatieversie van de Regeling kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

Ad II. Hoe om te gaan met bestaande registraties van bodembesluiten na inwerkingtreding Omgevingswet

De aanlevering ten behoeve van kadastrale registratie direct bij het Kadaster resp. (nu nog) via de LV van grondcontouren boven de interventiewaarde wordt in het kader van de Wet bodembescherming uitgevoerd door de provincies respectievelijk de Wbb-bevoegd gezag-gemeenten.

Onder de Omgevingswet zijn alle gemeenten (en niet langer de provincies) bevoegd gezag (vaste) bodem. De Wet bodembescherming komt te vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Op rijksniveau komen er minder bodembeschikkingen.

Hoe blijven de bestaande kadastrale registraties van bodembeschikkingen actueel na inwerkingtreding van de Omgevingswet en wie is hiervoor de uitvoerende instantie?

En hoe gaat dit in het bijzonder bij besluiten die niet onder het overgangsrecht vallen (zoals geformuleerd in de Aanvullingswet bodem Wbb Omgevingswet), zoals een beschikking artikel 29 en 37 Wbb, waarbij geen sprake is van actuele humane risico's. Volgens de NvT bij het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet blijft de registratie hiervan bestaan. Worden deze registraties na inwerkingtreding van de Omgevingswet nog geactualiseerd? Op basis waarvan? Als ze niet worden geactualiseerd, kan het zijn dat de informatie op een bepaald moment achterhaald is, bijvoorbeeld omdat de geregistreerde verontreiniging is verwijderd op basis van algemene regels in het Besluit activiteiten leefomgeving Omgevingswet.

Voor zover actualisatie van de registratie van Wbb-besluiten na inwerkingtreding Omgevingswet aan de orde is, zouden wij willen voorstellen de actualisatie van grondcontouren bij gemeenten neer te leggen omdat zij ten tijde van de Omgevingswet bevoegd gezag zijn voor de (vaste) bodem en direct zicht hebben op deze informatie. Het actueel houden van de kadastrale registratie zou kunnen plaatsvinden door de kadastrale contouren over te brengen in een bodemkwaliteitskaart gebruikbeperkingen die wordt toegevoegd aan de overige bodemkwaliteitskaarten van de gemeente (BKK 2.0). Deze kaart zou digitaal uitgewisseld kunnen worden met het Kadaster.

Graag vernemen wij in hoeverre het project Beter Kenbaar op dit onderwerp betrekking heeft, en wat de uitkomst is, en zo nee, op welke manier dit onderwerp dan wel geadresseerd gaat worden door de rijksoverheid. In het Aanvullingsspoor bodem Omgevingswet wordt voor dit onderwerp verwezen naar het project Beter Kenbaar, maar wij zien dit nog niet terug. Graag worden wij hierover geïnformeerd.

Ad III. Registratie bodembesluiten onder Omgevingswet

De registratie van de **afdeklaag** (in het kader van de Milieubelastende activiteit bodemsanering in hoofdstuk 3 en 4 Besluit activiteiten leefomgeving Omgevingswet) ontbreekt in het voorstel tot wijziging van de Wkpb zoals opgenomen in het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet.

Registratie van de afdeklaag wordt wel beschreven in de NvT bij het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet (p. 269): 'Door middel van registratie van meldingen en informatieplichten via de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen wordt de locatie van een dergelijke afdeklaag gekoppeld aan een locatie (kadastraal perceel).'

Eerste opmerking hierbij is dat we liever kadastraal laten registreren op basis van geometrische contour dan op basis van kadastraal perceel (is preciezer, een afdeklaag hoeft niet altijd het gehele perceel te beslaan).

Dat een afdeklaag volgens de Wkpb geregistreerd zal moeten worden vinden we niet terug in de voorgestelde aanpassing van het Aanwijzingsbesluit Wkpb (via het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet):

'Niet alle besluiten op het gebied van in de Omgevingswet hoeven te worden geregistreerd op grond van de Wkpb omdat ook onderdeel van de stelselherziening is om veel juridisch relevante documenten te ontsluiten via het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO). Dit krijgt verder vorm in het Invoeringsbesluit. Bovendien vallen onder de Omgevingswet veel meer activiteiten onder algemene regels, waardoor er voor het uitvoeren van een activiteit nauwelijks nog op rechtsgevolg gerichte beschikkingen van het bevoegd gezag aan te pas komen die kunnen worden geregistreerd.

Er worden daarom in dit Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet vooralsnog slechts twee besluiten toegevoegd aan het Aanwijzingsbesluit Wkpb:

- 1. registratie van maatregelen in verband met toevalsvondsten. ...*
- 2. gedoogplicht voor nazorg. ...'*

Hier ontbreekt de afdeklaag.

Bovendien baart het ons zorgen dat er erg wordt geleund op het DSO, dat immers op een veel bescheidener ambitieniveau zal worden ingestoken dan aanvankelijk beoogd.

Graag vernemen wij in hoeverre het project Beter Kenbaar hiervoor een oplossing biedt, en zo nee, op welke manier dit onderwerp dan wel geadresseerd gaat worden door de rijksoverheid.

Ad IV. Samenhang tussen project Beter Kenbaar en Aanvullingsspoor Bodem Omgevingswet

In zijn algemeenheid zouden we graag een samenhang zien tussen de verschillende wijzigingstrajecten van de Wkpb (project Beter Kenbaar en Aanvullingsspoor bodem Omgevingswet). We hebben nu het idee dat zaken zoals genoemd onder **II** en **III** tussen wal en schip vallen.

De relevante tekstgedeelten uit het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet hebben wij als bijlage toegevoegd.

Bijlage**Nota van Toelichting Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet – tekst over Wkpb**

p.98 / 99

5.5 Registratie

Door de gewijzigde benadering van bodemverontreinigingen onder de Omgevingswet wordt een bodemverontreiniging niet meer beschouwd als een apart traject waarin de overheid beschikkingen neemt, maar wordt het een milieubelastende activiteit bodemsanering waarop algemene regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing zijn of regels uit het omgevingsplan. Dit heeft tot gevolg dat er geen registratie in het beperkingenregister of inschrijving in het kadaster meer plaatsvindt van overheidsbeslissingen, die zijn aangewezen in de bijlage van het Aanwijzingsbesluit Wet publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken.

Wel kunnen bij de aanpak van een bodemverontreiniging en in het kader van nazorg bodemsaneringsmaatregelen worden genomen die soms langdurig in stand moeten worden gehouden, zoals een aangebrachte folie, een geïnstalleerde pomp of een aangelegde damwand. Dergelijke beheers- of nazorgvoorzieningen moeten met het oog op de kenbaarheid ook na de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het beperkingenregister of kadaster worden opgenomen.

Het voornemen is dit te regelen via de Wetkenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken(Wkpb). Deze wet geeft het kader dat bepaalt welke specifieke bodembesluiten publiekrechtelijke beperkingen bevatten en bij het publiek beter kenbaar moeten worden gemaakt. Reeds plaatsgevonden registraties onder de Wkpb zullen blijven bestaan. Het gaat hier om onder andere de beschikking inzake ernst van de verontreinigingen spoed van de sanering (artikel 29 en artikel 37 Wet bodembescherming), het bevel op grond van de artikelen 30, 43 en 49Wet bodembescherming, de instemming met het verslag uniforme sanering (artikel 39b Wet bodembescherming) en de instemming met nazorgplan (artikel 39d Wet bodembescherming).

Indien de aanpak van een saneringslocatie onder het overgangsrecht plaatsvindt, zal deze conform het overgangsrecht worden afgewikkeld. De Wkpb zal deels worden ingebouwd in het stelsel van de Omgevingswet. Hiertoe wordt een apart traject voor de modernisering van de Wkpb opgestart (**Beter Kenbaar**).

p.272 / 273

Artikel V (Aanwijzingsbesluit Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen)

De Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (Wkpb) heeft ten doel de publiekrechtelijke verplichtingen die rusten op een perceel beter kenbaar te maken door die te registreren in het Kadaster. Ook bodembeschikkingen waaruit publiekrechtelijke beperkingen voortvloeien vallen hieronder. De huidige lijst van besluiten op grond van de Wet bodembescherming in het Aanwijzingsbesluit Wkpb blijft ongewijzigd, omdat de betreffende beschikkingen ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet nog aan de orde kunnen zijn op grond van het overgangsrecht in het wetsvoorstel Aanvullingswet bodem (artikel 3.2).

Niet alle besluiten op het gebied van in de Omgevingswet hoeven te worden geregistreerd op grond van de Wkpb omdat ook onderdeel van de stelselherziening is om veel juridisch relevante documenten te ontsluiten via het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht (DSO). Dit krijgt verder vorm in het Invoeringsbesluit. Bovendien vallen onder de Omgevingswet veel meer activiteiten onder algemene regels, waardoor er voor het uitvoeren van een activiteit nauwelijks nog op rechtsgevolg gerichte beschikkingen van het bevoegd gezag aan te pas komen die kunnen worden geregistreerd.

Er worden daarom in dit Aanvullingsbesluit vooralsnog slechts twee besluiten toegevoegd aan het Aanwijzingsbesluit Wkpb:

1. registratie van maatregelen in verband met toevalsvondsten. De verplichting om maatregelen te treffen vanwege een toevalsvondst (artikel 19.9a van de Omgevingswet) is van invloed op de rechten en plichten van de eigenaar van een perceel en kan gezien worden als een publiekrechtelijke beperking die registratie rechtvaardigt. Het registreren van een bevel om maatregelen te treffen is een voortzetting van vergelijkbare registratieverplichtingen onder de Wet bodembescherming (bijvoorbeeld een bevel op grond van artikel 30, 43 of 49 van de Wet bodembescherming).

2. gedoogplicht voor nazorg. Wat verder als een publiekrechtelijke beperking kenbaar moet worden gemaakt, zijn gedoogplichten voor nazorgverplichtingen zoals het in stand houden van een afschermende folie, een damwand, peilbuizen of geïnstalleerde pomp(put). Het gaat om voorzieningen die nodig zijn om verspreiding van restverontreiniging na afloop van een sanering te voorkomen. Vaak zijn dat verontreinigingen die zich in het grondwater bevinden. De voorzieningen kunnen een beperkend effect hebben op het gebruik van een perceel en een gedoogplicht kan in dat geval de eigenaar ertoe dwingen daaraan mee te werken. Die gedoogplicht moet worden geregistreerd omwille van de kenbaarheid daarvan, ook voor een toekomstige eigenaar.